

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistaminen

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen Kaupunginhallitus

Tiivistelmä

Kuopion kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että lautakunta esittäisi kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamisen Juankosken Marja-ahon ja Vehka-ahon alueille.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan esitys on ollut lausunnolla ja nähtävänä 22.6.–22.7.2020 välisen ajan, jolloin valvontaviranomaisille on varattu mahdollisuus antaa lausunto sekä alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi. Lausuntojen ja mielipiteiden johdosta toiminta-alueen laajentamiseen ei ole tehty muutoksia. Vesijohtoverkosto on alueelle pääosin rakennettu. Jätevesiviemäriverkoston rakentamisen arvioidaan valmistuvan Marja-ahon alueelle vuoden 2021 loppuun mennessä ja Vehka-ahon alueelle vuoden 2022 loppuun mennessä. Alueen vesijohtoverkostat ovat jo pääosin rakennettu. Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta huolehtii Vehka-ahon alueella talousveden jakelusta ja Marja-ahon alueella Kuopion Vesi Oy:n vesijohtoverkoston toiminta-alueella.

Yleistä vesihuollosta

Vesihuoltoa ohjaa vesihuoltolaki (119/2001) myöhempien muutoksineen. Vesihuoltolain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi. Vesihuoltolain soveltamisen kannalta on keskeistä, mitkä alueet sisällytetään vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin. Yhdyskuntajätevesistä annettu asetus edellyttää taajamien sisällyttämistä vesihuoltolaitosten toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin.

Vesihuoltolain mukaan kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muidenkin kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun. Lisäksi kunnalla on vesihuollon järjestämisvelvollisuus, jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat. Tällöin kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi.

Vesihuoltolain 8 § mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-alueita vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen muuttamista koskevan päätöksen tekemistä asiasta on vesihuoltolain 8 §:n mukaan tiedotettava riittävässä laajuudessa. Samassa yhteydessä on varattava val-

vontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto sekä alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Yleistä toiminta-alueista Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, jolla vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltopalvelujen toimittamisesta asiakkailleen. Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitos pystyy huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti sekä siten, että vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan velvollisuus huolehtia vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Vesihuoltolaitoksen huolehtimisvelvollisuudella tarkoitetaan verkostojen rakentamis- ja kunnossapitovelvollisuutta.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on taajama-alueella liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Liittymisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät ainoastaan rakentamattomat kiinteistöt. Kunnan ympäristösuojelunviranomaisen voi myöntää hakemuksesta toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämisvelvollisuudesta.

Toiminta-alueen hyväksymispäätöksen yhteydessä on asetettava tavoitteellinen aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle vesihuoltolaitoksen verkostojen piiriin. Kysymyksessä on suuntaa antava aikataulu, jonka perusteella toiminta-alueella sijaitsevien kiinteistöjen omistajat ja haltijat voivat arvioida, millä ajanjaksolla verkosto on tarkoitus ulottua heidän kiinteistöjensä läheisyyteen.

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueen hyväksyy kunta. Kuopiossa toiminta-alueiden hyväksyminen on delegoitu kaupunginhallitukselle. Valvontaviranomaisille ja alueen kiinteistöjen omistajille sekä haltijoille tulee varata tilaisuus tulla kuulluiksi ennen hyväksymispäätöksen tekemistä.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alue

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta toimii mm. entisen Juankosken ja Vehmersalmen kunnan alueella, jossa osuuskunnalla on vesijohtoverkoston toiminta-alueita. Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnalla on toiminta-alueen tarkistaminen vireillä Marja-ahon ja Rajasalmen viemäroinnin laajentamisen osalta.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesi- ja jätevesiviemäroinnin toiminta-alue Juankoskella on hyväksytty Juankosken kaupunginvaltuustossa 9.11.2006 §36 ja tarkistettu Juankosken kaupunginvaltuustossa 20.6.2011 § 144. Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnalle on hyväksytty vesijohtoverkoston toiminta-alue Vehmersalmella Vehmersalmen kunnanvaltuustossa 20.12.2004 §47 ja tarkistettu Kuopion kaupunginhallituksessa 13.1.2014 § 11.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan esitys ja perustelu toiminta-alueen tarkistamiseksi Marja-ahon alueelle, saadut lausunnot ja mielipiteet

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan hallitus on 16.5.2020 pitämässään hallituksen kokouksessa päättänyt hakea toiminta-alueen tarkistamista Marja-ahon ja Vehka-ahon alueille. Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan on tarkoitus rakentaa viemäriverkostot Juankosken Marja-ahon ja Rajasalmen alueelle vuosien 2020 - 2021 aikana. Alueella on jätevesijärjestelmään halukkaita liittyjiä 25 kiinteistöä. Rakennettavat viemäriverkostot mahdollistavat noin 50 kiinteistön liittymisen verkostoihin. Rajasalmen alueella sijaitsee Kuopion Vesi Oy:n vedenottamo. Viemäriverkoston rakentamisella alueelle pienennetään pohjaveteen liittyviä pilaantumisriskejä ja toimenpiteellä parannetaan vesien tilaa Vehkalahdessa. Voimassa olevien Kuopion ympäristönsuojelumääräysten mukaan pohjavesialueilla, vedenhankintavesistöjen valuma-alueilla, ranta-alueilla, erityisen kuormittavissa kohteissa sekä alle 5 000 m²:n rakennuspaikoilla on ohjeellisen puhdistustason lisäksi noudatettava ympäristönsuojelumääräysten mukaisia määräyksiä. Ns. hajajätevesiasetus ei koske vesihuoltolaitoksen viemäriverkostojen toiminta-alueella sijaitsevia kiinteistöjä. Viemäriverkostojen rakentaminen alueelle on teknistaloudellinen ratkaisu. Hanke on Juankosken kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman linjausten mukainen.

Marja-ahon alue on Kuopio Vesi Oy:n vesijohtoverkoston toiminta-aluetta. Vehka-ahon alue on Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vedenjakelun aluetta, kun Vehka-ahon yhtymä siirtyi liiketoimintakaupalla Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskuntalle vuonna 2018.

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi 17.6.2020 Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan esittämän vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamisesityksen Juankosken Marja-ahon ja Vehka-ahon alueelle MRL 65 §:n ja MRA 27 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville asetettavaksi vähintään 30 päivän ajaksi. Vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen laajentamisesta Marja-ahon ja Vehka-ahon alueelle kuulutettiin kaupunginvaltuuston määrittelemässä ilmoituslehdessä (Viikkosavo). Esitys oli nähtävänä 22.6.–22.7.2020 välisenä aikana poikkeusoloista johtuen vain kaupungin internetsivuilla. Valvontaviranomaisille varattiin mahdollisuus antaa lausunto ja Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta varattiin tulla kuulluksi sekä alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluksi.

Lausunnot pyydettiin nähtävänä oloaikana seuraavilta viranomaisilta tai tahoilta:

- 1 Pohjois-Savon ELY-keskus (Y-vastuualue),
- 2 Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut,
- 3 Kuopion kaupunki/kaupunkiympäristön palvelu-
alue/ympäristöterveydenhuolto,
- 4 Kuopion kaupungin alueellinen rakennusvalvonta,
- 5 Kuopion kaupunki/kaupunkiympäristön palvelualue/strateginen maan-
käyttö
- 6 Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunta

Kuopion kaupungin strateginen maankäyttö ei antanut lausuntoa. Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksella, Kuopion alueellisilla

ympäristönsuojelupalveluilla, Kuopion kaupungin alueellisella rakennusvalvonnalla sekä Kuopion kaupungin ympäristöterveydenhuollolla sekä Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnalla ei ollut huomautettavaa Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan vesijohto- ja jätevesiviemärin toiminta-alueen tarkistamiseen Juankosken Marja-ahossa ja Vehka-ahossa. Neljä yksityishenkilöä jätti mielipiteen jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueesta Vehka-ahon alueella. Toiminta-alue esityksestä saadut lausunnot ja mielipiteet sekä lausuntojen vastineet on esitetty liitteessä 2.

Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan esittämää vesijohto- ja jätevesiviemäröinnin toiminta-alue-alueesta Marja-ahon ja Vehka-ahon alueella ei ole muutettu lausuntojen tai mielipiteiden perusteella. Vehka-ahon alueelle jätevesiviemärin rakentamisaikataulua muutetaan siten, että jätevesiviemärin oletetaan valmistuvan Vehka-ahon alueelle vuoden 2022 loppuun mennessä. Alueet eivät ole YKR-2018 mukaista taajama-alueita.

Vaikutusten arviointi

Esitys on ilmastovaikutuksiltaan lievästi positiivinen, sillä vesihuoltoverkoston liittyvien kiinteistöjen mahdollinen lietteen kuljetustarve osittain päättyy. Kuopion Vesi Oy:n Rajasalmen vedenottamon pohjavesien muodostumisalueen pilaantumiskäsit pienenevät sekä pintavesien ja pohjavesien tila paranee, kun alue saadaan keskitetyn viemäröinnin piiriin.

Esitys

Esitän kaupunkirakennelautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle, että Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan esittämää vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueen tarkistamisen Juankosken Marja-ahon ja Vehka-ahon alueille hyväksytään liitteenä olevan kartan mukaisesti. Jätevesiviemäriverkoston rakentamisen arvioidaan valmistuvan Marja-ahon alueelle vuoden 2021 loppuun mennessä ja Vehka-ahon alueelle vuoden 2022 loppuun mennessä.

Lisäksi esitän, että Kuopion kaupunki suosittelee vesiosuuskuntia noudattamaan vesihuoltopalveluiden toimitusehtoja Vesilaitosyhdistyksen julkaiseman "vesihuoltolaitoksen yleiset toimitusehdot"- oppaan mukaisesti, jossa on määritelty vesihuoltolaitoksen ja kiinteistön velvollisuudet ja oikeudet.

Liitteet

- 2 4312/2020 Lausunnot ja mielipiteet sekä niiden vastineet
- 3 4312/2020 Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskunnan esitys vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueeksi, kartta

Valmistelija

Päivi Rissanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5303

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy apulaiskaupunginjohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunkirakennelautakunta

Pöytäkirja

18.11.2020

16/2020

5 (5)

230 §